

Apostel Thomas Kerk
www.pgenschede.nl/atk

Ds. Aafko de Vries, Nijverdal.

12 oktober 2014 (ATK Enschede) Lezingen: Jes. 25:1-9 en Matt. 22:1-14

Bij de voorbereidingen van een bruiloft komt heel wat kijken. Zoveel drukte om een trouwerij, maar dan zouden wij voor de Grote Bruiloft toch ook heel druk moeten zijn?

Dat is een sterke gedachte.

Daar wil ik graag bij inzetten.

Inzetten bij Gods feest.

Hij zoekt gasten. En jij hebt een uitnodiging. Vandaag weer.

Je bent uitgenodigd. Maak er werk van! Geniet er alvast van!

Het beeldverhaal heeft Jezus niet gemaakt bij gelegenheid van een trouwerij. Het verhaal wordt door hem verteld onder totaal andere omstandigheden. Die zijn wel bepalend voor de betekenis. Ik vraag je om hier eerst over na te denken.

Het is de laatste dag dat Jezus optreedt in Jeruzalem. De laatste dag dat hij zich nog openlijk kan vertonen. De spanningen rond zijn persoon zijn hoog opgelopen. Kijk even mee naar de betrokkenen.

Met de sterkste agressie tegen Jezus bezielde is de groep van geestelijke leiders. Jezus' optreden vinden ze onaanvaardbaar.

Dan heb je als tweede groep het grote publiek. Echt massaal aanwezig in de tempelstad voor het jaarlijkse Pesachfeest. Gisteren hebben ze Jezus nog als hun held de stad binnengehaald, maar vandaag slaat de stemming om. Want Jezus doet niets van die activiteiten waar zij op hopen.

Tussen deze mensen zoekt Jezus zijn weg, gevolgd door zijn leerlingen. In de volgepakte straten voelt hij van hoek tot hoek de dreiging. Maar Jezus is inderdaad een held! Op zijn eigen manier. Niet agressief. Maar met een beeldverhaal.

Door dit verhaal kan Jezus duidelijk maken wat er gebeurt. Jezus wil de mensen uittekenen in hun relatie met God. Het verhaal wil herkenning, en daardoor ook uitdagen tot een keus, tot een beslissing.

In deze vertelling gaat het over een koning. Wie? Laat maar even. Geeft niet, als je er nog geen idee van hebt. "Er was eens, er is ergens, een koning. En die koning heeft een zoon. Die zoon gaat trouwen. Met wie? Maakt ook even niet uit nu. Het gaat om de bruiloft. Het feest dat de koning geeft voor zijn zoon. Voor dat bruiloftsfeest moeten er gasten komen. Op dat punt komt het verhaal op gang. Genodigden reageren niet. Toch raakt de feestzaal vol. En de koning houdt zelf de regie in handen. Hij gaat onder zijn gasten rond.

Dat is een duidelijk verhaal. Tegelijk ook erg onduidelijk. Ik noemde al iets. Want nergens is een glimp van de bruid te ontdekken. Daar gaat het verhaal gewoon niet over.

Ook vind ik het moeilijk om me in te denken hoe het precies gaat. Want ik hoor dat alles al klaar staat in de feestzaal. Tafels gedekt en zo. Als de officiële genodigden niet komen wordt er eerst een compleet leger uitgestuurd om hun stad plat te branden. Pas dan worden er nieuwe gasten gezocht en welkom geheten. Zal al dat eten op de tafels intussen al niet bedorven zijn?

Onduidelijkheden. En – misschien vreemd, maar wel waar – juist die versterken wat wel heel duidelijk is.

Namelijk dit: het gaat over een koning met een zoon die in het huwelijk treedt. Iedere luisteraar begrijpt dat die man daarom blij is, hij is trots op zijn zoon en het levensgeluk dat hij tegemoet gaat. Het gaat dus om hen samen. Om hun vreugde, om hun trots. En daarbij willen ze anderen betrekken. Ze willen met gasten hun levensvreugde delen. In een groots feest vol voorname mensen willen ze hun eigen blijdschap van al die gezichten terugzien. In de uitnodiging spreekt dat: "de koning ziet u graag op zijn megaparty!"

Dit is het beeld dat Jezus tekent van zijn vader! Denk bij de koning maar aan zijn hemelse Vader en bij de zoon aan Jezus zelf.

Jezus wil iets vertellen over hun tweeën. Nee niet over hoe het tussen hem en zijn Vader zit. De verhouding binnen de goddelijke familie heeft Jezus al eens eerder opengedaan.

Nu het is iets anders, waarover Jezus ook al eens iets heeft laten doorschemeren, maar wat nu heel openlijk door hem wordt getoond. Jezus laat hier zijn hoe belangrijk zijn Vader mensen vindt.

De Here God is de God die in Koninklijke stijl mensen wil ontvangen.

Hij is God die heel menselijk hier zichzelf laat zien. Hij laat merken dat hij echt graag op mensen rekt. Dat staat Jezus te vertellen op het plein dat met een volksmassa is volgepakt. Ze zijn er voor hun godsdienstig feest. De geestelijke leiders zijn erbij. Die staan op scherp. En Jezus wil die mensen vertellen: "Denk er nu aan: wat wij hier met elkaar aan het doen zijn, daar is God rechtstreeks bij betrokken."

Dat wil Jezus ook ons als luisteraars laten weten. Ook nu, eeuwen na die spannende Pesach week. Nadat de spanning in Jeruzalem zich heeft ontladen in het drama van de kruisiging van Jezus. En nadat aan het licht is gekomen hoe God het voor zijn zoon heeft opgenomen. Hij heeft hem uit het graf teruggeroepen en hem levend en wel opgenomen in zijn hemelse heerlijkheid. Leerlingen van Jezus hebben hem gezien en zijn bij die opname geweest.

Over zijn vertrek heeft Jezus zijn leerlingen gezegd: "Ik ga naar mijn vader, en ik ga daar plaats maken, want ik wil dat jullie zijn waar ik ben".

Met die mededeling stelt Jezus zich even kwetsbaar op als die koning in het verhaal. Hij maakt voor ons een bruiloft klaar. En hij legt zijn uitnodiging bij ons neer. Hij rekt erop dat wij ook komen en anderen meenemen.

Maar hoe doe je dat? Stel je voor dat ik je zeg: kom je ook bij ons om Gods koninkrijk te vinden? Is dat niet te ernstig? Maak ik me dan een beetje belachelijk? Moet je de bijbel zo serieus te nemen? Valse schaamte.

Schaamte is er ook bij God. Echt. Is dat geen raar idee? Als we Jezus goed begrijpen dan gaat het toch die kant op. Hoe moet God zich voelen als wij hem niet serieus nemen? Daarmee maak je hem eigenlijk belachelijk, je zet hem beschaamd!

En het grootse is nu: God is zo groot dat hij dat kan hebben! Hij geeft je een uitnodiging en hij komt het nog een keer en nog een keer zeggen. Ondanks ons beledigend gedrag.

Tegelijk neemt God zichzelf serieus. Hij neemt ook mijn reactie serieus. Zowel positief als negatief. Daarover nu.

Jezus tekent de mensen. De gasten uit de voorname kringen van het land. De families met oude rechten. Mensen die vanzelfsprekend uitgenodigd worden. Onvoorstelbaar grof en beledigend zijn hun reacties. Zij vinden het bruiloftsfeest niet de moeite. Op de herhaalde uitnodiging reageren ze niet. Of eigenlijk wel: ze gaan gewoon door met hun eigen bezigheden. Ze doen zelfs agressief naar de Koninklijke boodschappers. "Wij wensen niet gestoord te worden!"

Het publiek op het plein kan hierin zonder moeite de ervaringen herkennen die de oude profeten in hun tijd met Gods volk hebben opgedaan. Dit afwijzend gedrag hebben de mensen van Israël steeds weer vertoond. Jezus durft het de leiders van zijn tijd ook openlijk te verwijten: "Jullie van Jeruzalem hebben altijd Gods profeten miskend en uitgestoten!"

Met andere woorden: de Here God loopt de diepste beledigingen op bij zijn eigen volk. Niet bij mensen die hem niet of nauwelijks kennen. Maar bij ons mensen van de kerk, bij volwassenen die als kind gedoopt zijn. Bij de mensen die de Koninklijke uitnodiging meekregen.

Op allerlei manieren kunnen we God afwijzen.

Door onze houding van eigen belang eerst, eigen volk eerst. Doordat we een reactie uitstellen vanwege onze prioriteiten: eerst mijn opleiding, eerst deze drukke tijd op de zaak, eerst mijn gezondheid op peil, eerst ikzelf en mijn leefwereld, daarna kom ik wel toe aan nadenken over wat ik nou echt met het geloof wil.

Wij wijzen God af door onze irritaties: altijd dat gezeur met dat geloof aan mijn huisdeur. Hou toch eens op! Waarom moet ik zo nodig ergens naar toe?

Hoe reageert de Grote Koning daarop?

De eerste reacties van de koning in het verhaal, de reacties van God de Vader van Jezus, zijn begrijpelijk maar daarna worden ze onbegrijpelijk.

Begrijpelijk en inleefbaar is het dat Jezus ons laat inleven in de beledigde reactie. De koning stelt bij zichzelf vast: "Die mensen zijn het niet waard. Ze vinden mijn feestje niet leuk. Ze geven niets om mij en mijn zoon."

Op die conclusie gaat de koning door: "Dus, dus zijn die mensen het niet waard dat ik nog hun koning, hun Koninklijke beschermheer, hun wetgever ben. Ze gaan hun eigen gang, waarom zou ik nog hun leider zijn? Ze maken in mijn wereld hun eigen bestaan hun eigen koninkrijkjes. Ik ga hun verzet breken. Ik ga hun bestaan afbreken. Het is oorlog". Bij God gaat het over je recht op bestaan.

In Jezus' verhaal steekt het leger de stad in brand. Projectielen verwoesten de torens. Slachtoffers liggen op de straten. Dat is heftig! Rokende beelden bedoeld om Jezus ernstig te nemen. Heftig, en begrijpelijk.

Onbegrijpelijk is het vervolgens dat de Koning niet de complete bruiloft afblaast. Of dat hij ergens in besloten kring met zijn zoon het feest gaat vieren.

Nee, "ga naar de toegangswegen tot de stad". Daar waar de wegen de stad binnenkomen, de drukste punten, waar al wie onderweg is zijn weg kruist me wie maar wat rondwaalt. Op de hangplekken bij de poorten vind je de zwervers, de burgers, zowel de goeden als de slechten. En met hen raakt de feestzaal langzaam gevuld.

Niemand van de voorname gasten, maar een bonte verzameling van toevallige voorbijgangers. Die bonte verzameling is wel het beste bewijs van de koning dat hij graag mensen om zich heen heeft. God komt in zijn knechten met een uitgestoken hand naar daar waar wij mensen zijn, waar wij druk met ons gewone leven zijn, of aan het niets doen in onze doelloosheid. Hier, middenin ons gewone leven komt hij met de uitnodiging: "Je mag komen, welkom op mijn feest! Je mag zo naar binnen"
Maar hoe dan die mens zonder bruiloftskleed?
Hij had kennelijk niet de moeite genomen zo'n feestkleed aan te trekken. Die werden bij de ingang uitgereikt. Maar hij vond het maar niks. Hij kon er wel zijn zoals hij was. Zich mengen tussen alle gasten, maar intussen niet echt met hen meedoen. Hij liet zich niet aansteken door de vreugde van de gastheer. "Vriend, hoezo heb je je niet aangekleed?"

Dan toont de koning dezelfde reactie als bij de officiële genodigden: "Gooi hem er maar uit!"
Lieve mensen: Gods uitnodiging hebben wij gratis voor niks. We hoeven er niets voor doen. Geen opleiding. Geen omscholing. Geen stages. Niet een grijpsak kopen, dat voordoen, of een witte jurk aanschaffen. Je hoeft er niet gehuwd voor te zijn. Of ingeschreven staan bij een kerk. Je uitnodiging krijg je zomaar mee. De Here God is er niet zuinig mee.
Het enige dat hij wil is dat je die uitnodiging serieus neemt. Schriftelijk door de bijbel, mondeling door mensen die vanuit de bijbel je aanspreken. Bijbel en omgang met de bijbel serieus nemen omdat je God serieus neemt.

Daar moet je dus werk van maken. Op jouw eigen plek onder de mensen. O ja, je mag gewoon aan het werk blijven. Je blijft thuis. Maar aan de uitnodiging ga je absolute voorrang geven. Niets kan ooit belangrijker zijn dat. Wij geven vandaag na deze dienst geen kaartjes mee. De uitnodiging staat in de bijbel.
En met je bijbel dus alvast genieten. Lezen. Nog weer eens. Waarheen? Wanneer? Wat mee? Naar Wie? Goed gevoel in jezelf meedragen dat God naar je heeft gevraagd.
Daar kun je je alvast naar gedragen. Dat is die feestkleding
Herkenbaar voor God. Hoe herkenbaar zijn we voor God en andere mensen? Hoeveel werklozen zijn er nu wel niet. Loopt dat door de automatisering en robotisering niet op naar een miljoen in de komende tijd. Komen de besparingen terecht bij de werklozen of bij de eigenaars / aandeelhouders van de bedrijven die steeds meer automatiseren en daardoor steeds minder mensen nodig hebben? Willen we nog samen delen? Hoe laten we een christelijk geluid horen in deze nieuwe participatiemaatschappij?
Denk er eens over na en kom thuis op Gods feest!

Amen